

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 3158/05
20.04.2006. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Slobodana Dražića, predsednika veća, Jelene Borovac, Vlaste Jovanović, mr Ljubice Jeremić i Biljane Dragojević, članova veća, u pravnoj stvari tužilaca AA i BB, čiji je zajednički punomoćnik BA, advokat, protiv tuženih VV, čiji je punomoćnik BV, advokat i GG, radi redukcije ugovora o poklonu, odlučujući o reviziji tužene izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Kraljevu Gž. 806/05 od 03.10.2005. godine, u sednici održanoj 20. aprila 2006. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovana revizija tužene VV izjavljena protiv presude Okružnog suda u Kraljevu Gž.br. 806/05 od 03.oktobra 2005. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Kraljevu P 109/05 od 04.03.2005. godine, stavom prvim izreke utvrđeno je da je ugovorom o poklonu zaključenim između sada pokojne PP, kao poklonodavca i tužene PP kao poklonoprimca, a koji je overen kod Opštinskog suda u Kraljevu pod Ov. II 180/94 od 18.10.1994. godine povređeno pravo tužilaca na nužni zakonski deo na zaostavštini pokojne PP, pa je ugovor o poklonu reduciran utoliko što je utvrđeno da su tužioci AA i BB vlasnici sa udelima od po jedne idealne dvanaestine na k.p. aa u KO DD po kulturi njiva pete klase, u površini od 1,43,46 ha, što su tuženi dužni da priznaju i dozvole im upis navedenog prava u javne knjige, kao i izdvajanje pripadajućeg dela. Stavom drugim izreke obavezana je tužena da tužiocima na ime troškova parničnog postupka isplati 47.915,00 dinara.

Presudom Okružnog suda u Kraljevu Gž. 806/05 od 03.oktobra 2005. godine, odbijena je kao neosnovana žalba tužene i potvrđena presuda prvostepenog suda.

Protiv pravosnažne presude donesene u drugom stepenu tužena je blagovremeno izjavila reviziju zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući pobijanu presudu u smislu člana 386. ZPP ("Službeni list SFRJ", br. 4/77...35/91 i "Službeni list SRJ", br. 27/92...3/02), u vezi člana 491. stav 4. ZPP ("Službeni glasnik RS", br. 125/04, koji je stupio na snagu 23.02.2005. godine), Vrhovni sud Srbije je našao da je revizija neosnovana.

Nema bitne povrede iz člana 354. stav 2. tačka 11. ZPP, na koju revizijski sud pazi po službenoj dužnosti, a ni drugih bitnih povreda odredaba postupka na koje se u reviziji ukazuje.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju, stranke su zakonski naslednici sada pok. PP. Ugovorom overenim 18.10.1994. godine pred Opštinskim sudom u Kraljevu pod Ov. II 180/94, sada pok. PP poklonila je svojoj ćerki ovde tuženoj VV njivu u površini od 1.43.46 ha. Ugovorom o doživotnom izdržavanju koji je overen kod Opštinskog suda u Kraljevu pod R br. 122/02, sada pokojna PP je ostavila svoju preostalu imovinu svom unuku, ovde tužiocu BB. Pošto je ona ugovorom o doživotnom izdržavanju svu svoju imovinu otuđila, u ostavinskom postupku iza njene smrti utvrđeno je da nema zaostavštinu, pa je rešenjem Opštinskog suda u Kraljevu O 427/04 od 19.03.2004.

godine obustavljen ostavinski postupak.

Polazeći od utvrđenog činjeničnog stanja, pravilno su nižestepeni sudovi usvojili tužbeni zahtev, uz razloge koje prihvata i Vrhovni sud, pa nisu osnovani navodi revizije o pogrešnoj primeni materijalnog prava.

Prema odredbi člana 40. stav 1. merodavnog Zakona o nasleđivanju ("Službeni glasnik RS", br. 46/95), nužnim naslednicima pripada deo zaostavštine kojim ostavilac nije mogao raspolagati i koji se naziva nužnim delom, prema odredbi člana 42. istog zakona nužni deo je povređen ako je vrednost ostaviočevih zaveštajnih raspolaganja i poklona učinjenih nužnom nasledniku ili licu umesto koga ovaj dolazi na nasleđe manja od vrednosti naslednikovog nužnog dela i člana 53. ovog zakona kad je nužni deo povređen, smanjuju se zaveštajna raspolaganja a vraćaju se i pokloni ako je to potrebno da se nužni deo namiri. Odredbom člana 43. stav 2. Zakona o nasleđivanju propisano je da na zahtev nužnog naslednika, sud može odlučiti da ovom pripadne određeni deo stvari i prava koji čine zaostavštinu (stvarno pravo).

Imajući u vidu da je sada pokojna PP ugovorom poklonila nepokretnost svojoj ćerki, ovde tuženoj VV, odnosno da u momentu smrti nije posedovala imovinu, čime je povređeno pravo tužioca na nužni deo, pravilno su nižestepeni sudovi smanjili njeno raspolaganje poklonom za po 1/12 suvlasničkog udela u korist svakog tužioca prema, odredbama čl. 39. stav 1, 40, 42, 43. stav 2. i čl. 53. navedenog Zakona o nasleđivanju.

Tužilac u reviziji ponovo ističe da su nižestepeni sudovi pogrešno primenili odredbe o izračunavanju nužnog dela, i to član 48. i član 49. Zakona o nasleđivanju. U reviziji se, takođe, ukazuje da u postupku nije izvršena obračunska vrednost zaostavštine u čiju pasivu spadaju: pokloni, sva dobročina raspolaganja, kao i raspolaganja ugovorom o doživotnom izdržavanju.

Ovi revizijski navodi nisu osnovani. Ugovor o doživotnom izdržavanju, koji je pokojna PP zaključila isključuje pravo zakonskih naslednika na nužni deo, pa imovina koja je obuhvaćena tim ugovorom ne ulazi u sastav zaostavštine ostavioca iz koje se nužni naslednici mogu namiriti. Pošto se odredbe o utvrđivanju nužnog dela (član 48. Zakona o nasleđivanju) primenjuju samo kada postoje određena raspolaganja ostavioca koja se uračunavaju njegovim naslednicima u nužni nasledni deo, a ugovor o doživotnom izdržavanju ne predstavlja takvo raspolaganje, nije ni trebalo utvrđivati vrednost zaostavštine iz koje bi se nužni naslednici namirili. Zbog toga su neosnovani navodi revizije o pogrešnoj promeni materijalnog prava.

Ceneći i druge navode revizije za koje nalazi da su bez uticaja na odlučivanje, Vrhovni sud je na osnovu člana 393. ZPP odlučio kao u izreci.

Predsednik veća – sudija,

Slobodan Dražić, s.r.

Za tačnost otpavka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

nn